

DIY NØD TOILET GUIDE

HVORDAN MAN LAYER TOILETTET (FREMSTILLING):

- **1. SPAND + POSE:** Start med en robust 20-liters spand (murkerspand) og en kraftig skraldepose. For spanden med posen, så den sidder stramt til.
- **2. TILFØJ ABSORBERENDE MATERIALE:** Hæld et lag absorberende materiale (kattegrus eller savsmuld) i bunden af posen. Dette hjælper med at absorbere væske og dæmpe lugt.

HVORDAN MAN BRUGER DET (BRUG):

- **3. BRUG TOILETET SOM NORMALT:** Sid på spanden og brug den, præcis som du ville bruge dit almindelige toilet. Sørg for, at den står stabilt.
- **4. TILDÆK AFFALD:** Efter hver brug drysses et nyt lag absorberende materiale over affaldet. Dette holder forholdene tørre og minimerer lugt.
- **5. LUK POSEN TÆT:** Når posen er fuld, lukkes den stramt til og bindes en knude. Bortskaf posen på en sikker måde (når myndighederne giver anvisning om det).
- **6. BRUG HÅNDSPRIT:** Da vand til håndvask kan være begrænset under en krise, er det vigtigt altid at have håndsprit ved hånden efter brug for at opretholde hygiejnen.

Når du skal afskaffe poserne fra dit nødtoilet, afhænger reglerne og fremgangsmåden af, om den normale affaldshentning stadig fungerer. Ifølge de aktuelle retningslinjer for kriseberedskab er her de gældende regler for bortskaffelse: (Kontrollere altid hos din kommune og det lokale beredskab)

Hvis skraldemanden stadig kører

Hvis samfundets affaldshåndtering fungerer normalt, er reglen ret ligetil:

- **Restaffald:** Poserne med efterladenskaber skal lægges direkte i din almindelige container til restaffald.
- **Luk tæt:** For at sikre hygiejnen anbefaler Beredskabsstyrelsen, at du bruger to plastikposer ad gangen i din spand eller dit toilet. Efter brug skal begge poser lukkes stramt til med en solid knude, inden de smides ud. Man kan med fordel også bruge strips til at lukke poserne, da det effektivt holder både lugt og bakterier inde.

Hvis affaldshentningen er gået i stå

Ved længerevarende kriser, som eksempelvis omfattende strømafbrydelser, stopper kloaksystemets pumper med at virke, og skraldebilerne kan muligvis ikke køre deres normale ruter. I sådan et scenarie gælder følgende:

- **Opbevaring (Etageejendom/Lejlighed):** Du skal stadig pakke efterladenskaberne ordentligt ind i plastik og binde en stram knude på poserne. Poserne skal fortsat sorteres som restaffald. Opbevar dem udenfor, for eksempel på en altan, indtil affaldsafhentningen bliver genoptaget.
- **Nedgravning (Hus med have):** Hvis du bor i et hus med en baghave, oplyser flere forsyningsselskaber, at du i stedet kan grave et hul i haven og bortskaffe efterladenskaberne der. Husk at dette kun gælder selve affaldet – plastikposerne skal ikke graves ned.
- **Brug ikke det almindelige afløb:** Det er meget vigtigt, at du minimerer dit vandforbrug til et absolut minimum og undlader at trække ud i toilettet under en større strømafbrydelse. Uden strøm til pumperne kan spildevandet ende med at blive presset tilbage og forårsage oversvømmelser i kældre og på terræn.

God hygiejne er kritisk i enhver krisesituation for at forhindre spredning af sygdomme, så sørg altid for at have adgang til håndsprit og vådservietter, når du håndterer poserne.

I Danmark er det primært den nationale brancheforening for vand- og spildevandssektoren, **DANVA**, der i samarbejde med brancheforeningen **Cirkulær** (affaldssektoren) og **Beredskabsstyrelsen** har udarbejdet de generelle retningslinjer, som landets kommuner og forsyningsselskaber læner sig op ad.

Inden for denne ramme har en lang række lokale forsyningsselskaber og kommuner officielt taget stilling til og udgivet instrukser for, hvordan borgere skal håndtere og bortskaffe efterladenskaber fra nødtoiletter under en krise.

Her er et overblik over, hvordan de fordeler sig på de to primære strategier:

1. "Have-strategien" (Nedgravning)

En række jyske og fynske forsyningsselskaber (især dem med store geografiske områder, hvor mange bor i eget hus med have) anviser direkte, at borgere i parcelhuse bør grave et hul i haven som nødtoilet under en krise.

- **Hvem anviser dette?** En række andre forsyninger tilknyttet DANVA.
- **Logikken bag:** Hvis strømmen ryger i længere tid, stopper spildevandspumperne. Hvis folk bliver ved med at hælde vand i deres almindelige toiletter, stuver spildevandet op og løber direkte ind i folks kældre eller op på vejene. At grave afføring ned i jorden (uden plastik) fjerner presset fra kloaksystemet.

2. "Pose-strategien" (Restaffald)

Kommuner og forsyninger i tætbebyggede områder (samt beredskabsforbundene) lægger vægt på, at affaldet skal pakkes i tætte plastikposer og bortskaffes via dagrenovationen.

- **Hvem anviser dette?** Hovedstadens beredskaber, de større bykommuner (Aarhus, Odense, København) samt **Beredskabsforbundet**.
- **Logikken bag:** I lejligheder og etageejendomme er der ingen haver at grave huller i. Her instrueres borgerne i at fore det eksisterende toilet eller en spand med en kraftig plastikpose (gerne dobbeltpose).
- **Reglen her er:** Hvis skraldebilen stadig kører, skal de lukkede poser i den normale beholder til **restaffald**. Stopper skraldebilen med at køre, skal poserne opbevares **tæt lukket** et køligt sted (f.eks. på altanen eller i en lukket spand udendørs), indtil myndighederne giver besked på, hvor de kan afleveres.

Opsummering af de officielle retningslinjer:

Hvis du skal formidle eller forberede dig ud fra forsyningernes og kommunernes udmeldinger, kan reglerne opsummeres i denne tabel:

Boligtype	Primær anbefaling under krise	Bortskaffelse	Vigtig regel
Hus med have	Grav et toilet-hul i baghaven.	Naturen nedbryder det.	Ingen plastikposer i hullet (heller ikke bionedbrydelige).
Etageejendom / Lejlighed	Spand eller toilet foret med kraftig plastikpose.	I beholderen til restaffald (hvis tømning kører).	Brug dobbeltpose, bind stram knude og brug kattegrus/savsmuld til at suge væske.

Fælles myndighedsadvarsel: Uanset hvor i landet du bor, må du **aldrig** forsøge at skylle nødtoilet-posere ud i det almindelige toilet, og du bør minimere brugen af det almindelige afløb mest muligt under en stor strømafbrydelse for at undgå lortevand i kælderen.

